

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۸۹۲

تجدیدنظر سوم

۱۳۹۴

INSO

892

3rd.Revision

2015

نساجی - پارچه رومبلی - ویژگی ها و
روش های آزمون

Textiles- Upholstery fabric - Specifications
and test methods

ICS: 59.080.30

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند، در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان استاندارد ملی ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و / یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استانداردهای کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International organization for Standardization

2 - International Electro technical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrology Legal)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد
« نساجی - پارچه رومبلی - ویژگی ها و روش های آزمون »
(تجدید نظر سوم)

<u>رئیس:</u> اطلسی، شهلا (لیسانس فیزیک)	<u>سمت و / یا نمایندگی</u> شرکت مشاورین نیک تکس
<u>دبیر:</u> آفاقی، جمیله (فوق لیسانس مدیریت مهندسی نساجی)	پژوهشگاه استاندارد
<u>اعضاء:</u> (اسامی به ترتیب حروف الفبا) احمدی، شهلا (لیسانس فیزیک)	پژوهشگاه استاندارد
استادی، هنگامه (لیسانس مهندسی نساجی)	آزمایشگاه بهساز
افقی، پوریا (فوق لیسانس کامپیوتر)	شرکت نساج بایا
پروانه چهره برق، سپیده (فوق لیسانس مهندسی نساجی)	آزمایشگاه بهساز
پوراصفهانی، مجتبی (فوق لیسانس مهندسی نساجی)	پژوهشگاه استاندارد
تشکری شاد، حمیده (فوق لیسانس مهندسی نساجی)	انجمن صنایع نساجی ایران
حسینی، مرجان (لیسانس مهندسی نساجی)	سازمانی ملی استاندارد ایران
خرم زاده، نازنین (لیسانس مهندسی نساجی)	شرکت مشاورین نیک تکس
سمسارها، مریم (فوق لیسانس شیمی)	پژوهشگاه استاندارد

پژوهشگاه استاندارد	سمنانی رهبر، روح اله (دکتری نساجی)
آزمایشگاه آروین ساتن	سمیعی، علی (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
شرکت بازرگانی عبدل زاده	عبدل زاده، مجتبی (لیسانس اقتصاد)
شرکت نانوفناوران حصان	علی بخشی، سمیه (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
پژوهشگاه استاندارد	قاسمی، رضا (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
آزمایشگاه بهساز	کریمی ربانی، شادی (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
آزمایشگاه جهان رنگین آزما	گلکار، شهناز (لیسانس علوم گیاهی)
وزارت صنعت، معدن و تجارت	مجرد نشروودی، حسین (لیسانس مهندسی نساجی)
پژوهشگاه استاندارد	نعیمی نیا، فرناز (فوق لیسانس مهندسی نساجی)
نشریه نساجی موفق	وطن دوست، سمیه (لیسانس مهندسی نساجی)
پژوهشگاه استاندارد	ولی بیگی، میلاد (لیسانس مهندسی نساجی)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
و	پیش گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۴	۴ طبقه بندی انواع پارچه رومبلی
۴	۵ ویژگی ها
۷	۶ عیوب
۸	۷ نشانه گذاری
۸	۸ بسته بندی
۹	پیوست الف (الزامی) مقاومت سایشی - تعیین تخریب آزمونه
۱۵	پیوست ب (اطلاعاتی) کتابنامه

پیش‌گفتار

استاندارد " نساجی- پارچه رومبلی- ویژگی‌ها و روش‌های آزمون " نخستین بار در سال ۱۳۵۲ تدوین شد. این استاندارد براساس پیشنهادهای رسیده و بررسی توسط سازمان ملی استاندارد ایران و تایید کمیسیون‌های مربوطه برای سومین بار مورد تجدیدنظر قرار گرفت و در چهار صد و بیست و دومین اجلاس کمیته ملی استاندارد پوشاک و فرآورده‌های نساجی و الیاف مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۸ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

این استاندارد جایگزین استاندارد ملی ایران شماره ۸۹۲ : سال ۱۳۸۲ می‌شود.

منابع و مآخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است :

۱- بررسی امکانات و مهارت‌های موجود، انجام آزمایش‌های لازم و استفاده از نتایج آزمون‌های انجام شده طی ۱۰ سال گذشته در آزمایشگاه‌های سازمان ملی استاندارد ایران و آزمایشگاه‌های همکار.

2- BS EN 14465:2003, Textiles - Upholstery fabrics - Specification and methods of test.

نساجی - پارچه رومبلی - ویژگی‌ها و روش‌های آزمون

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین ویژگی‌ها، نمونه‌برداری، روش‌های آزمون، بسته‌بندی و نشانه‌گذاری انواع پارچه رومبلی می‌باشد.

این استاندارد برای پارچه‌های رومبلی و پوشش‌های قابل جدا شدن با مصارف خانگی و عمومی کاربرد دارد. این استاندارد برای پارچه‌های رومبلی مورد مصرف در فضای باز، صندلی‌های وسایط نقلیه جاده‌ای یا ریلی، دریایی یا هوایی و همچنین برای پارچه‌های رومبلی که سطح مورد مصرف آن‌ها روکش شده است، کاربرد ندارد.

۲ مراجع الزامی

مدارک زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد به آن‌ها ارجاع شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد محسوب می‌شود.

در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است. استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۸۷، نساجی - ثبات رنگ کالاهای نساجی - ثبات رنگ در برابر خشکسویی با استفاده از حلال پرکلرواتیلن - روش آزمون

۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲۰۴، نساجی - ثبات رنگ در برابر مالش - روش آزمون

۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱-۱۱۴۷، منسوجات- خواص کششی پارچه- قسمت ۱: تعیین حداکثر نیرو و ازدیاد طول در حداکثر نیروی اعمال شده به روش نوار باریک

۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۴۲، منسوجات- روش اندازه‌گیری تغییر ابعاد پارچه پس از غوطه‌وری در آب سرد (تجدیدنظر)

۵-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱-۱۵۲۱، منسوجات - تعیین مقاومت سایشی پارچه به روش مارتیندل - بخش اول: دستگاه سایش مارتیندل

۶-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱، پارچه- تعیین مقاومت سایشی پارچه به روش مارتیندل - بخش دوم: تعیین مقاومت سایشی تا حد پارگی

۷-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۳۷۸۱، نساجی - ثبات رنگ کفپوش‌های نساجی در مقابل شامپو کردن

۸-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۴۰۸۴، نساجی - آزمون‌های ثبات رنگ - ثبات رنگ در برابر نور مصنوعی:

لامپ قوس زنون برای آزمون رنگ پريدگی

۹-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲-۴۱۳۰، منسوجات- روش تعيين تغييرات سطحی و پرزدهی پارچه بخش

دوم-روش آزمون توسط دستگاه مارتیندل

۱۰-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۳-۴۱۹۹، منسوجات- جرخوردگی پارچه بخش سوم-تعيين نیروی

جرخوردگی به روش *wing shaped* (با ایجاد یک شکاف)

۱۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۴۳۱۲، روش‌های شناسایی الیاف

۱۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۴۵۳۰، نساجی- آزمون‌های ثبات رنگ- ثبات رنگ در برابر شستشوی خانگی و

تجاری

۱۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲-۸۶۷۹، منسوجات- تعيين مقاومت لغزشی نخ‌های درز در پارچه‌های تار و

پودی - قسمت دوم : روش بار ثابت - روش آزمون

۱۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۹۵۲۸، منسوجات - اندازه‌گیری طول و عرض پارچه- روش آزمون

۱۵-۲ سری استانداردهای ملی ایران شماره ۹۶۶۶، نساجی- تجزیه شیمیایی کمی- قسمت‌های ۳ الی ۲۶

۱۶-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۰۷۵، نساجی- ثبات رنگ پارچه‌های رومبلی در برابر لکه دار شدن با آب-

روش آزمون

۱۷-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۳۷۵، منسوجات - اندازه‌گیری مقاومت تا حد ترکیدگی با گوی فولادی- با

سرعت حرکت ثابت - روش آزمون

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌رود:

۱-۳

پارچه تار و پودی^۱

در این نوع پارچه، نخ‌های تار و پود عمود بر هم می‌باشند.

۲-۳

پارچه شنیل

پارچه تار و پودی که نخ شنیل در بافت آن به کار رفته است.

۳-۳

پارچه حلقوی بافت

پارچه‌ای که توسط درهم رفتگی حلقه‌های نخ، تولید می‌شود.

یادآوری- پارچه‌های حلقوی بافت شامل پارچه‌های حلقوی تاری و حلقوی پودی می‌باشد.

۴-۳

پارچه خاب‌دار (پرزدار)^۱

پارچه‌ای که علاوه بر مجموعه نخ‌های زمینه (تار و پود) دارای نخ سومی است که خاب را تشکیل می‌دهد. در این استاندارد، مفهوم خاب و پرز، یکسان می‌باشد.

۱-۴-۳

پارچه با خاب بریده نشده

پارچه خاب‌داری که حلقه‌های خاب آن بسته می‌باشد.

۲-۴-۳

پارچه با خاب بریده

پارچه خاب‌داری که حلقه‌های خاب آن بریده می‌باشد (مثل شبه مخمل یا مخمل).

۵-۳

پارچه طرح‌دار^۲

پارچه‌ای که نقشه یا طرح آن از ترکیب بافت مشخص با مکانیزم ژاکارد یا دابی ایجاد شده باشد.

۶-۳

پارچه فلوک^۳

پارچه‌ای که خاب (الیاف بسیار کوتاه) آن روی سطح زمینه منسوج، چسبانده می‌شود.

۷-۳

منسوج نبافته

پارچه‌ای که الیاف آن به طور مکانیکی، حرارتی یا شیمیایی به یکدیگر متصل شده‌اند.

-
- 1 - Pile fabric
 - 2 - Figured fabric
 - 3 - Flocked fabric

۸-۳

پارچه کرکی^۱ (خارزنی شده)

پارچه‌ای که توسط تکمیل، سطح آن پرزدار می‌شود (برای مثال: سطح سنباده یا خار زنی شده).

۹-۳

بهر

محموله‌ای از کالا که دارای طرح، رنگ، بافت، جرم در واحد سطح، جنس، نمره نخ و الیاف مشابه یا به عبارت دیگر از نظر کلیه خصوصیات فیزیکی و شیمیایی یکسان باشند.

۴ طبقه بندی انواع پارچه‌های رومبلی

الف) پارچه‌های رومبلی با توجه به نوع مصرف به صورت زیر طبقه بندی می‌شوند:

^۲GD مبلمان خانگی

^۳SC مبلمان عمومی (مورد مصرف در ادارات، هتل‌ها و ...)

ب) استفاده از خط جدا کننده (/) در بین حروف اختصاری

پ) حروف ^۴O یا ^۵F که نشان دهنده نوع بافت به شرح زیر می‌باشد:

O پارچه‌های غیر طرح‌دار

F پارچه‌های طرح‌دار

بطور مثال GD/F نشان دهنده پارچه طرح‌دار مورد مصرف در مبلمان خانگی می‌باشد.

۵ ویژگی‌ها

۱-۵ جنس

جنس پارچه رومبلی باید مطابق با اظهار تولید کننده و در موارد اختلاط الیاف، حدرواداری آن باید $\pm 2\%$ مقدار اظهار شده باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران شماره ۴۳۱۲ و سری استانداردهای ملی ایران شماره ۹۶۶۶).

1 - Raised fabric

2 - General domestic

3 - Severe contract

4 - Other than figured fabric

5 - Figured fabric

۲-۵ ویژگی‌های فنی

کلیه ویژگی‌های فنی پارچه رومبلی با توجه به نوع ساختار و مصرف باید مطابق با جدول ۱ باشد.

جدول ۱- ویژگی‌های فنی

روش آزمون (شماره استاندارد ملی ایران)	منسوج نبافته	فلوک	حلقوی بافت		تار و پودی		تار و پودی بدون پرز			واحد	ویژگی
			پرزدار و بدون پرز		پرزدار		SC	GD/F	GD/O		
			SC	GD	SC	GD	SC	GD/F	GD/O		
۱۱۴۷-۱	-	۳۵۰	-	-	۴۰۰	۳۵۰	۴۰۰	۳۵۰	۳۵۰	N	حداقل مقاومت کششی ^۱ در جهت تار و پود
۴۱۹۹-۲	-	۲۰	-	-	۲۵	۲۰	۲۵	۲۰	۲۰	N	حداقل مقاومت به جرخوردگی ^۱ در جهت تار و پود
۸۶۷۹-۲	-	۴	-	-	۴	۴	۶	۶	۶	mm	حداکثر لغزش بخیه ^۱ در جهت تار و پود
۱۲۳۷۵	۴۰۰	۴۰۰ ^۴	۵۰۰	۴۰۰	-	-	-	-	-	N	حداقل مقاومت به ترکیبگی با گوی ^۲
پیوست الف	⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮	⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮	⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮	⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮	⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮	⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮	⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮	⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮	⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮ ⋮	دور	حداقل مقاومت در مقابل سایش
۴۱۳۰-۲	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	-	حداقل درجه پرزدهی ^۳

^۱ این آزمون برای همه پارچه‌ها بجز پارچه‌های حلقوی بافت و منسوج نبافته انجام می‌شود و نخ دوخت مورد استفاده، علاوه بر نخ مغزی دار طبق استاندارد ملی ایران شماره ۸۶۷۹-۲ می‌توان از نخ ریسیده شده با همان مشخصات نیز استفاده نمود.

^۲ این آزمون تنها برای پارچه‌های حلقوی بافت و منسوج نبافته انجام می‌شود.

^۳ این آزمون برای کلیه پارچه‌ها انجام می‌شود. باید از پارچه ساینده پشمی استاندارد (مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱-۱۵۲۱) استفاده و پس از ۲۰۰۰ دور سایش، ارزیابی انجام شود.

^۴ در صورتی که پارچه زمینه، حلقوی بافت باشد.

۳-۵ ثبات رنگ

درجه ثبات رنگ پارچه‌های رومبلی در برابر عوامل مختلف طبیعی، مکانیکی و شیمیایی باید طبق جدول ۲ باشد. پوشش‌های قابل جدا شدن علاوه بر ویژگی‌های جدول ۲ باید ویژگی‌های مربوط به جدول ۳ را نیز مطابق با اطلاعات تولیدکننده، برآورده کند.

جدول ۲- ثبات رنگ در برابر عوامل مختلف طبیعی، مکانیکی و شیمیایی

ثبات رنگ در برابر شامپو کردن (درجه لکه گذاری و تغییر رنگ)	ثبات رنگ در برابر مالش خشک و مرطوب (درجه لکه گذاری)	ثبات رنگ در برابر نور	ثبات رنگ در برابر پارچه‌های رومبلی
حدافل ۴	حدافل ۴	حدافل ۴	حدافل ۵
۱۰۰۷۵	۳۷۸۱ *	۲۰۴	۴۰۸۴
<p>* تمام مراحل همانند استاندارد ملی ایران شماره ۳۷۸۱ می‌باشد با این تفاوت که بجای کفپوش، پارچه رومبلی مورد آزمون قرار گرفته و اندازه پارچه‌های همراه که در دو طرف آزمون قرار می‌گیرد، ۴۰ mm × ۱۰۰ mm می‌باشد.</p>			

جدول ۳- ویژگی‌های لازم برای پوشش‌های قابل جدا شدن^۱

تغییر ابعاد پس از غوطه‌وری در آب سرد	ثبات رنگ در برابر خشکشویی		ثبات رنگ در برابر شستشوی خانگی		نوع پارچه
	حدافل درجه لکه گذاری	حدافل درجه تغییر رنگ	حدافل درجه لکه گذاری	حدافل درجه تغییر رنگ	
±۲٪	۴	۴	۴	۴-۵	برای کلیه پارچه‌های رومبلی
۱۲۴۲	۱۸۷		۴۵۳۰ - روش A2S یا ۴۵۳۰ *		روش آزمون (شماره استاندارد ملی ایران)
<p>* دستورالعمل‌های شستشو و خشکشویی و روش‌های آزمون مربوط، باید مطابق با برچسب نگهداری تولیدکننده و با استفاده از این جدول انتخاب شود.</p>					

۳-۵ عرض پارچه

عرض پارچه باید برابر با مقدار اظهار شده باشد و حدرواداری آن نسبت به مقدار اظهار شده ±۲٪ است (روش آزمون طبق استاندارد ملی ایران شماره ۹۵۲۸).

۴-۵ طول طاقه یا رول

طول طاقه یا رول باید حداقل برابر با مقدار اظهار شده و به طور یک تکه باشد (روش آزمون طبق استاندارد ملی

ایران شماره ۹۵۲۸).

۵-۵ حاشیه پارچه

حاشیه‌های پارچه باید بدون موج و یکنواخت باشد. پهنای حاشیه باید حداکثر ۲۰mm باشد.

۶ عیوب

۱-۶ عیوب غیرمجاز

در موقع بازرسی و آزمون‌های چشمی، وجود عیوب به شرح زیر غیرمجاز می‌باشد مگر این که توسط یک نخ رنگی در کناره‌های پارچه، محل عیب مشخص شود و به ازای هر نخ رنگی ۱۰ cm به مترای کل طاقه یا رول اضافه شود (مقدار اضافه شده نباید در مترای محسوب شود). حداکثر ۱۰٪ از کل طاقه‌ها می‌تواند دارای این عیوب باشد. تعداد نخ رنگی در هر ۱۰۰ متر حداکثر ۴ عدد می‌باشد.

۱-۱-۶ برای پارچه‌های تارو پودی

۱-۱-۱-۶ قفسه تاری یا پودی

۲-۱-۱-۶ پود شکسته

۳-۱-۱-۶ پود روده شده

۴-۱-۱-۶ پود اشتباه، شل یا کشیده شده

۲-۱-۶ برای پارچه‌های حلقوی

۱-۲-۱-۶ دانه دررفتگی

۳-۱-۶ برای کلیه پارچه‌ها

۱-۳-۱-۶ موج

۲-۳-۱-۶ بافت و نقشه اشتباه

۳-۳-۱-۶ سوراخ و پارگی

۴-۳-۱-۶ لکه روغن، چربی و رنگ و مواد شیمیایی

۵-۳-۱-۶ انواع نایکنواختی‌ها در سطح پارچه

۶-۲ عیوب قابل گذشت

عیوب قابل گذشت به شرح زیر می باشد:

۶-۲-۱ لکه های بسیار ضعیف که به سادگی قابل رویت نباشد.

۶-۲-۲ آثار رفو که به سادگی قابل رویت نباشد.

۶-۲-۳ نایکنواختی هایی که به سادگی قابل رویت نباشد

۶-۲-۴ پارگی کناره کمتر از ۳ میلی متر

۷ نشانه گذاری

تمام نوشته ها و نشانه ها باید به طور خوانا و پاک نشدنی روی برچسب به زبان فارسی و یا انگلیسی و در مورد صادرات به زبان مورد توافق سفارش دهنده و تولید کننده باشد.

۷-۱ نشانه گذاری روی طاقه یا رول

اطلاعات زیر باید بر روی یک برگ اطلاعاتی با حروف خوانا درج شود و همراه با طاقه ارائه شود.

۷-۱-۱ نام و نشان سازنده

۷-۱-۲ جنس و درصد اجزاء تشکیل دهنده

۷-۱-۳ شماره سفارش (کالیته)

۷-۱-۴ رنگ و یا شماره رنگ

۷-۱-۵ شماره طاقه

۷-۱-۶ عرض طاقه

۷-۱-۷ متر از خالص

۷-۱-۸ جرم خالص طاقه به کیلوگرم

۷-۱-۹ سایر نشانه های اضافی مورد نیاز در صورت توافق خریدار و فروشنده

یادآوری- درج هرگونه اطلاعات اضافی که باعث گمراهی مصرف کننده شود، مجاز نمی باشد.

۸ بسته بندی

۸-۱ بسته بندی طاقه یا رول

رول یا طاقه های پارچه باید به صورت سالم و تمیز در کیسه پلی اتیلنی بسته بندی گردد به نحوی که آن را از گرد و غبار و آلودگی محافظت نماید.

پیوست الف

(الزامی)

مقاومت سایشی - تعیین تخریب^۱ آزمون

کلیات

در این پیوست، تغییرات لازم برای استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱ جهت ارزیابی مقاومت سایشی پارچه‌های رومبلی مشخص شده است.

در این پیوست، شماره‌گذاری بندها، مشابه با استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱ با اضافه شدن یک "الف" در ابتدای آن انجام شده و تنها الزامات تغییر یافته در این پیوست ذکر شده است. در بقیه موارد به استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱ ارجاع داده شده است.

الف-۱ هدف و دامنه کاربرد

این پیوست براساس استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱ تهیه شده است و برای کلیه پارچه‌های رومبلی کاربرد دارد. هدف از آن مشخص کردن روشی برای تعیین تخریب آزمون (نقطه پایان آزمون) به وسیله بازرسی در فواصل معین می‌باشد.

الف-۲ مراجع الزامی

به استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱ رجوع شود.

الف-۳ تعاریف

الف-۳-۱ رشته نخ

به استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱ رجوع شود.

الف-۳-۲ تخریب آزمون

به طور قراردادی تخریب آزمون وقتی حاصل می‌شود که:

- در پارچه تار و پودی، سه نخ کاملاً پاره شود؛

- در پارچه حلقوی بافت (بدون پرز) یک سوراخ به علت پارگی کامل یک نخ ظاهر شود.

- در پارچه تار و پودی پرزدار، سطحی به اندازه 5 mm^2 بدون صدمه دیدن نخ‌های تار/پود کاملاً از بین رفته^۲ باشد؛

1 - Breakdown

۲- به هنگام ارزیابی، تغییرات قابل ملاحظه در ساختار یا ظاهر، مانند از دست دادن الیاف پرز، از دست دادن الیاف فلوک یا پارگی حلقه‌های پرز همراه با مشخص نمودن تعداد دور سایش زمان ظاهر شدن آنها، باید در گزارش آزمون قید شود.

- در پارچه حلقوی بافت پرزدار، سطحی به اندازه 5 mm^2 بدون صدمه دیدن نخ‌های زمینه کاملاً از بین رفته^۱ باشد؛
- در پارچه شنیل سه نخ کاملاً پاره شود یا پرز نخ شنیل کاملاً از بین رفته باشد (هر کدام که زودتر اتفاق افتاد)؛
- در پارچه با پرز بریده نشده وقتی که پرز آن کاملاً از بین رفته باشد^۱.
- در پارچه فلوک، خاب آن کاملاً از بین رفته یا لایه آن جدا شود بدون آن که پارچه زمینه سائیده و یا ضعیف شده باشد^۱؛
- در پارچه خارزنی شده، الیاف سطح پارچه کاملاً از بین رفته باشد؛
- در منسوج نبافته: وقتی یک سوراخ^۲ در پارچه دیده شود (به بند ۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۲۱-۲ رجوع شود).

الف-۳-۳ انواع پارچه‌های رومبلی

باید از اصطلاحات تعریف شده در بند ۳ این استاندارد استفاده شود.

الف-۴ اصول آزمون

یک آزمون دایره‌ای شکل، روی نگه‌دارنده آزمون نصب می‌شود و تحت بار معین قرار می‌گیرد و بر روی یک ساینده (پارچه استاندارد، مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۲۱-۲) با حرکت انتقالی که طرح lissajous را دنبال می‌کند، سائیده می‌شود. نگه‌دارنده آزمون به طور آزاد قابلیت چرخش حول محور خود و عمود بر صفحه آزمون می‌باشد. ارزیابی مقاومت سایشی پارچه از طریق انجام بازرسی برای تعیین تخریب آزمون در فواصل معین انجام می‌شود.

آزمونه‌ها همراه با یک قطعه اسفنج در پشت آزمون روی نگه‌دارنده آزمون نصب می‌شود. برای آزمون‌های با جرم در واحد سطح بیش از 500 g/m^2 ، نیازی به قرار دادن اسفنج بر روی نگه‌دارنده آزمون نمی‌باشد.

جرم موثر کلی بار ساینده (یعنی جرم مجموعه نگه‌دارنده آزمون و وزنه) برای پارچه‌های رومبلی $g (795 \pm 7)$ است که برابر با فشار اسمی 12 kPa می‌باشد.

الف-۵ وسایل

الف-۵-۱ دستگاه سایش و ضمائم مربوط، همان گونه که در استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۲۱-۱ شرح داده شده است.

دستگاه باید حداقل سالی یک بار توسط آزمایشگاه یا شخص ثالث برای اطمینان از مطابقت با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۲۱-۲ کالیبره یا بازبینی شود.

الف-۵-۲ ذره بین

۱ - به هنگام ارزیابی، تغییرات قابل ملاحظه در ساختار یا ظاهر، مانند از دست دادن الیاف پرز، از دست دادن الیاف فلوک یا پارگی حلقه‌های پرز همراه با مشخص نمودن تعداد دور سایش زمان ظاهر شدن آنها، باید در گزارش آزمون قید شود.

۲ - یک سوراخ به معنی آن است که لایه سطحی به نحوی از بین رفته است که لایه‌ای با ظاهر متفاوت یا پارچه پشت آن رویت شود

برای تشخیص نخ‌ها یا حلقه‌های پاره شده باید از ذره بین مناسبی با بزرگنمایی ۸ یا ۱۰ استفاده شود.

الف-۶ شرایط محیطی استاندارد برای آماده سازی و انجام آزمون

به استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱ رجوع شود.

الف-۷ نمونه برداری و تهیه آزمون

الف-۷-۱ کلیات

نمونه برداری باید به نحوی انجام شود که نمونه نماینده ساختار و طرح پارچه باشد.

الف-۷-۲ انتخاب نمونه آزمایشگاهی

نمونه آزمایشگاهی را از پارچه با عرض کامل انتخاب کنید. این نمونه باید شامل حداقل دو طرح کامل و به طول حداقل ۵۰ cm باشد. هیچ نمونه‌ای نباید از ابتدا و انتهای بهر تولیدی تهیه شود.

الف-۷-۳ تهیه آزمون از نمونه آزمایشگاهی

آماده‌سازی تحت شرایط استاندارد، طبق استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱ انجام می‌شود. حداقل ۴ آزمون و یک نمونه مرجع یا در مورد پارچه طرح‌دار، حداقل ۴ نمونه مرجع (با طرح مشابه، برای مقایسه) حداقل با فاصله ۱۵۰ mm از حاشیه بردارید به طوری که آزمون‌ها از سراسر نمونه آزمایشگاهی انتخاب شود. ضوابط زیر باید در نظر گرفته شوند:

(۱) همه پارچه‌ها، بجز پارچه‌های طرح‌دار یا پارچه با بافت خاص:

- برای پارچه‌های تار و پودی، آزمون‌ها را طوری انتخاب کنید که دارای نخ‌های تار و پود مشترک نباشند.

- برای پارچه‌های حلقوی بافت، آزمون‌ها را طوری انتخاب کنید که دارای رج و ردیف مشترک نباشند.

(۲) پارچه‌های طرح‌دار یا دارای بافت خاص:

اطمینان حاصل شود تا آزمون‌ها شامل قسمت‌های غالب طرح، با توجه ویژه به نقاط ضعیف (برای مثال، نخ‌های شناور) باشند. اگر بیش از ۴ طرح مختلف در یک پارچه موجود باشد، به منظور داشتن چند طرح (تا حداکثر ۴ طرح یکسان) که نماینده نمونه باشد، آزمون‌ها باید از نقاطی که طرح‌ها به هم می‌رسند، انتخاب شوند.

یادآوری ۲- با این روش حداکثر تا ۱۶ طرح را می‌توان به طور همزمان آزمون کرد.

(۳) ترکیب انواع مختلف پارچه در یک نمونه (برای مثال مخمل با پرز بریده نشده یا مخمل با پرز بریده):

همان موارد ب را بکار ببرید. آزمون‌ها باید از تمام قسمت‌های خاص پارچه با توجه ویژه به نقاط ضعیف مانند نخ‌های شناور تهیه شود.

الف-۷-۴ ابعاد آزمون‌ها و ضوابط مربوط

به استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۵۲۱ مراجعه کنید.

الف-۷-۵ تهیه آزمون برای پارچه‌های خاص

بندهای ۷-۵-۱ و ۷-۵-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۲۱-۲ مربوط به پارچه‌های رومبلی نمی‌باشد.

الف-۷-۶ نحوه تهیه و نصب آزمون‌ها و برش و نصب پارچه‌های ساینده در گیره‌ها

الف-۷-۶-۱ آماده سازی

به استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۲۱-۲ مراجعه کنید.

یادآوری- برای جلوگیری از ریش ریش شدن آزمون‌ها، می‌توانید لبه‌های آزمون‌ها را (حداکثر ۲mm) چسب بزنید.

الف-۷-۶-۲ نصب آزمون

به استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۲۱-۲ مراجعه کنید.

الف-۷-۶-۳ نصب پارچه ساینده و نمد

به استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۲۱-۲ مراجعه کنید. از سمت صحیح پارچه ساینده مطابق با توصیه‌های عرضه کننده آن استفاده کنید.

الف-۷-۷ عمر مفید پارچه‌های ساینده، نمد و اسفنج

به استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۲۱-۲ مراجعه کنید. از نمد تار و پودی شرح داده شده در استاندارد ملی ایران شماره ۱-۱۵۲۱ استفاده کنید. قبل از هر سری آزمون، نمد و ساینده باید برای مطابقت با دستورالعمل‌های کالیبراسیون داخلی آزمایشگاه بررسی شود. نمد باید بعد از حداکثر ۵۰۰۰۰۰ دور سایش بر روی هر سمت، (مجموعاً ۱۰۰۰۰۰۰ دور سایش) تعویض شود. چنانچه هر یک از نمدها به تعداد دور تعیین شده رسید باید نمدهای سایر سطوح سایش دستگاه مارتیندل نیز به طور همزمان تعویض شود (بدون توجه به تعداد دورهای انجام شده بر روی هر یک از سطوح سایش).

الف-۷-۸ آماده سازی دستگاه سایش

به استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۲۱-۲ مراجعه کنید.

الف-۸ روش آزمون سایش

الف-۸-۱ ارزیابی تغییر رنگ

ارزیابی اولیه تغییر رنگ در ۳۰۰۰ دور برای پارچه اصلی که آزمون‌ها از آن بریده شده است، انجام می‌شود. در صورت لزوم، آزمون‌ها را از نگهدارنده‌ها خارج کنید و روی همان قسمت‌هایی که از پارچه بریده شده است، قرار دهید و مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۶۰ ارزیابی را انجام دهید. اگر ارزیابی کمتر از درجه ۳ معیار خاکستری بود، آزمون را متوقف و نتیجه را گزارش کنید. اگر ارزیابی بیشتر یا مساوی با ۳ بود، آزمون را ادامه دهید (بند الف-۸-۲ را ببینید).

برای ارزیابی تغییر رنگ، آزمون سائیده شده و پارچه آزمون نشده را در یک جهت، کنار هم قرار دهید. وقتی جهت‌ها را برای تعیین کمترین و بیشترین تغییر رنگ، تغییر می‌دهید موقعیت پارچه آزمون نشده و آزمون سائیده شده نباید نسبت به هم تغییر یابد.

یادآوری- چنانچه تغییر آشکاری وجود نداشت، می‌توان آزمون را بدون انجام ارزیابی تغییر رنگ ادامه داد.

الف-۸-۲ تعیین نقطه پایانی (به صورت فیزیکی)

تعداد دور سایش و فواصل ارزیابی پارچه‌های رومبلی باید مطابق با جدول الف-۱ باشد. تعداد دور سایش را برای اولین فاصله انتخاب کنید و دستگاه سایش را روشن کنید. آزمون سایش را بدون توقف تا پایان اولین فاصله انتخابی، ادامه دهید.

بعد از هر توقف برای ارزیابی، آزمون و ساینده را تمیز (برای مثال با پنکه^۱) و آزمون‌ها را ارزیابی کنید.

یادآوری- به عنوان نتیجه آزمون، تعداد دور قبل از پارگی آزمون را ثبت کنید.

مثال: وقتی بعد از ۱۲۰۰۰ دور سایش، پارگی مشاهده شد، تعداد دور سایش ۱۰۰۰۰ را یادداشت کنید.

از سوزن برای بازرسی این که آیا نخ یا حلقه پرز به طور کامل پاره شده است، استفاده کنید.

گلوله‌های تشکیل شده را نباید جدا کرد. اگر گلوله‌ها درهم رفته باشند، آن‌ها را به دقت با قیچی از هم جدا کنید.

جدول الف-۱- فواصل ارزیابی برای آزمون سایش

فواصل ارزیابی (تعداد دور سایش)
۳۰۰۰ - ۴۰۰۰ - ۵۰۰۰ - ۶۰۰۰
۸۰۰۰ - ۱۰۰۰۰ - ۱۲۰۰۰ - ۱۴۰۰۰ - ۱۶۰۰۰ - ۱۸۰۰۰ - ۲۰۰۰۰
۲۵۰۰۰ - ۳۰۰۰۰ - ۳۵۰۰۰ - ۴۰۰۰۰ - ۴۵۰۰۰
۵۰۰۰۰* - ۶۰۰۰۰ - ۷۰۰۰۰ - ۸۰۰۰۰ - ۹۰۰۰۰ - ۱۰۰۰۰۰*
* در صورت عدم مشاهده نقطه پایان، آزمون باید در ۱۰۰۰۰۰ دور سایش متوقف شود.

الف-۹ نتایج

نتایج هر ۴ آزمون را به تفکیک (به بند الف-۷-۳ رجوع کنید)، بیان کنید.

نتیجه کلی که برای تعیین درجه استفاده می‌شود، کمترین نتیجه بدست آمده می‌باشد.

الف-۱۰ گزارش آزمون

گزارش آزمون باید شامل آگاهی‌های زیر باشد:

الف-۱۰-۱ استاندارد ملی ایران شماره ۸۹۲ - پیوست الف؛

الف-۱۰-۲ هرگونه جزئیات لازم برای شناسائی نمونه؛

- الف-۱۰-۳ فشار مورد استفاده (فشار اسمی ۱۲ kPa، جرم ۷۹۵ g)؛
- الف-۱۰-۴ استفاده از اسفنج، در صورت کاربرد؛
- الف-۱۰-۵ نوع پارچه و نحوه تعیین نقطه پایان (پارگی کامل نخها، از بین رفتن کامل خاب، و غیره)؛
- الف-۱۰-۶ درجه تغییر رنگ بعد از ۳۰۰۰ دور سایش در مقایسه با معیار خاکستری تغییر رنگ؛
- الف-۱۰-۷ شیوه مشاهده مورد استفاده، مثلاً با ذره بین با بزرگ نمایی ۸ یا ۱۰؛
- الف-۱۰-۸ تک تک نتایج برای هر ۴ نمونه؛
- الف-۱۰-۹ نتیجه کلی، که کمترین نتیجه به دست آمده می‌باشد.
- الف-۱۰-۱۰ مشاهدات ویژه، برای مثال: ریزش دسته‌های خاب یا فلوک، پارگی حلقه‌ها، تغییر ساختار، تغییر طرح، پرزدهی، و آیا گلوله‌های تشکیل شده بریده شده‌اند و غیره، و تعداد دوری که این موارد مشاهده شده است؛
- الف-۱۰-۱۱ هرگونه انحراف از این روش آزمون.

پیوست ب

(اطلاعاتی)

کتابنامه

استاندارد ملی ایران شماره ۱۷۵: نساجی - آزمون‌های ثبات رنگ - اصول کلی برای روش‌های آزمون
استاندارد ملی ایران شماره ۱۶۰: ثبات رنگ کالاهای نساجی - معیار خاکستری برای ارزیابی تغییر در رنگ
استاندارد ملی ایران شماره ۳۳۳: نساجی - تعیین ثبات رنگ کالاهای نساجی - معیار خاکستری جهت ارزیابی
لکه گذاری

استاندارد ملی ایران شماره ۹۴۸: نساجی - شرایط محیطی استاندارد برای آماده سازی و انجام آزمون
استاندارد ملی ایران شماره ۲-۷۶۶۳: نساجی - مراقبت حرفه‌ای - خشک‌شویی و ترشویی پارچه و پوشاک
قسمت ۲: تمیز کردن و تکمیل با تتراکلرواتن - روش آزمون